

SİRKÜ : 2007/05
Konu : Faydalı Ömür ve Amortisman Oranlarına
İlişkin VUK 365 No.lu Genel Tebliği

KAYSERİ
16.01.2007

Muhasebe Müdürlüğü'ne

VUK 315. maddesinde 5024 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, amortisman oranlarının iktisadi kıymetlerin faydalı ömürleri dikkate alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirleneceği hükme bağlanmış olup, Maliye Bakanlığı da tanınan bu yetkiye istinaden 01.01.2004 tarihinden itibaren aktife alınan iktisadi kıymetlere uygulanacak amortisman oranlarını VUK 333 ve 339 Sıra No.lu Genel Tebliğleri ekindeki listelerde açıklamıştır. 30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan VUK 365 Sıra No.lu Genel Tebliğinin eki listede ise 333 ve 339 Sıra No.lu Genel Tebliğlerin ekindeki listelerde yer almayan bazı yeni iktisadi kıymetlere yer verilmiş ve bazı iktisadi kıymetlerin ise faydalı ömürleri ile amortisman oranlarında değişiklik yapılmıştır. 365 No.lu tebliğ ile yapılan düzenlemelere ilişkin açıklamalar aşağıdaki gibidir.

1- Faydalı Ömür ve Amortisman Oranları Değişiklikleri 2006 Hesap Döneminden Başlayarak Geçerli Olacaktır.

VUK 318. maddesinde Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunan amortisman oranların, ilanların yapıldığı hesap döneminden itibaren geçerli olduğu” hükmü gereğince 365 Sıra No.lu Genel Tebliğ ekindeki listedeki iktisadi kıymetlere ilişkin olarak belirtilen faydalı ömür ve amortisman oranlarının 2006 hesap döneminden itibaren uygulanması gerekmektedir.

2- 2004 ve 2005 hesap Dönemlerinde Aktife Kaydedilen İktisadi Kıymetlerden Amortisman Oranları Değiştirilenlere İlişkin Amortisman Uygulaması

Mükelleflerin 01.01.2004 tarihinden aktifine kaydederek 333 ve 339 no.lu tebliğler gereğince amortisman ayırdığı iktisadi kıymetlerden 365 no.lu tebliğ ile faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilen iktisadi kıymetlerin VUK'nun değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen değerinden, birikmiş amortismanlarının tenzili yoluyla bulunacak net defter değerinin ilgili iktisadi kıymete ilişkin olarak bu Tebliğ ile ilan edilen yeni faydalı ömür süresinden, daha önce amortisman ayrılmış olan sürenin tenzili suretiyle kalan amortisman süresi esas alınarak itfa edilmesi gerekmektedir.

Örnek: 333 No.lu Tebliğ uyarınca faydalı ömrü 6 yıl olarak tespit edilmiş bulunan bir uçak 2004 yılı içerisinde aktife alınmış ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş değeri üzerinden 2004 ve 2005 yıllarında %16,66 amortisman oranında 2 yıl amortisman ayrılmış bulunmaktadır. 365 No.lu Tebliğ ile uçak için faydalı ömür süresi 10 yıl olarak değiştirilmiştir. Buna göre, söz konusu iktisadi kıymetin 2006 yılı için kalan faydalı ömrü $(10-2 =) 8$ yıldır. Bu durumda, uçağın net defter değerinin 2006 yılı hesap döneminden itibaren geçerli olmak üzere, kalan 8 yıl içerisinde $(1/kalan\ faydalı\ ömür\ süresi = 1/8 =) \%12,5$ amortisman oranı ile itfa edilmesi gerekmektedir.

3- Özel Hesap Dönemine Sahip Olan Mükelleflerce Yapılacak İşlemler

Kendisine özel hesap dönemi tayin edilmiş mükelleflerin, aktiflerinde yer alan iktisadi kıymetlere ilişkin olarak 365 no.lu tebliğ ile ilan edilen yeni amortisman sürelerini Tebliğin yayımlandığı tarihten sonraki ilk geçici vergi döneminden itibaren dikkate almaları gerekmektedir.

4- Amortisman Oranları Değiştirilen İktisadi Kıymetlerle İlgili Olarak Yapılması Gereken Muhasebe Kayıtları ve 2006 Yılı İlk Üç Geçici Vergi Döneminde Ayrılan Amortismanların Durumu

Tebliğ hükümlerinin 2006 hesap döneminden itibaren geçerli olması sebebiyle, mükelleflerin 01.01.2004 tarihinden itibaren aktiflerine kaydederek amortismanına tabi tuttuğu iktisadi kıymetleri 365 Seri No.lu VUK Genel Tebliği ekindeki liste ile karşılaştırmaları, bu iktisadi kıymetlerden faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilmiş olanların 2006 yılı amortismanının yukarıdaki açıklamalar çevresinde hesaplanması gerekmektedir.

Muhasebe kayıtları ve amortisman listelerinin bir birini teyit etmesi bakımından, aktifte kayıtlı olan kıymetlerden faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilenlerin 2006 hesap dönemi başındaki birikmiş amortismanları, birikmiş amortisman hesabına borç ilgili sabit kıymet hesabına alacak yazılarak muhasebe kayıtları da net değere getirilmeli, bu kıymetler amortisman listelerinde de bu net değerden izlenmelidir.

Faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilen kıymetler için 2006 hesap döneminin ilk üç geçici vergi döneminde ayrılan amortisman tutarı, 2006 hesap dönemi için yukarıdaki şekilde hesaplanacak amortisman tutarından düşülerek, bakiye tutar dördüncü geçici vergi dönemi amortisman gideri olarak kaydedilmelidir. İlk üç geçici vergi döneminde ayrılan amortisman tutarının yeni oranlara göre hesaplanan yıllık amortisman tutarından fazla olması halinde ise aşan kısmın birikmiş amortisman ve gider hesaplarından çıkarılması gerekmektedir.

333 ve 339 no.lu Tebliğlerin eki listelerde, 365 No.lu Tebliğ ile faydalı ömür ve amortisman oranları değiştirilen veya yeni eklenen iktisadi kıymetlere ilişkin karşılaştırmalı tablo sirkümüz ekinde yer almaktadır.

Bilgi ve gereği rica olunur.